כג: כיצד הרגל פרק שני בבא קמא

עין משפט נר מצוה

סג א מיי׳ פ״ב מהלכות מזקי ממון הלכה יט ופיר׳ דהשגות ומה״מ סמג עשין מז טוש״ע ח״מ סי׳ שלה:
סד ב ג ד מיי׳ שם פ״ו הלכה ח סמג שם:
סה ה מיי׳ שם הלכה יא:
סו ו מיי׳ שם פ״ה הלכה ח ופיין בהשגות ומה״מ סמג שם טוש״ע ח״מ סי׳ שלז סעיף ח וסעיף כ:
סז ז מיי׳ פ״ו שם הלכה ח סמג שם טור ש״ע ח״מ סי׳ שפט סעיף ה:
סח ח מיי׳ שם הלכה ז:

תורה אור השלם

ו. וְאִם שׁוֹר נֶגַח הוּא מִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בְּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם בְּעָלָיו יוּמָת: שמות כא כט

רבינו חננאל

כחצר הניזק דמי דאי כחצר המזיק דמי לימא ליה מאי בעי רפתך בפומא דכלבאי דאיבעיא להו פי פרה כחצר הניזק דמי או כחצר המזיק דמי ואי אמרת כחצר המזיק דמי שן דחייב רחמנא היכי משכחת לה אמר רב מרי בריה דרב כהנא כגון שנתחככה בכותל להנאתה וטנפה פירות להנאתה מתקיף לה מר זוטרא והא בעינא כאשר יבער הגלל עד תומו וליכא רבינא אמר דשף צלמי רב אשי אמר דפסעי פסועי ת״ש (ה) שיסה בו את הכלב שיסה בו את הנחש פטור מאן פטור (ו) אמשסה פטור וחייב בעל כלב ואי אמרת כחצר המזיק דמי לימא ליה מאי בעי ידך בפומיה דכלבאי אימא פטור אף משסה ואיבעית אימא דאפקיה לניביה וסרטיה ת״ש (ז) השיך בו את הנחש רבי יהודה מחייב וחכמים (ח) פוטרים (ט) ואמר רב אחא בר יעקב כשתימצי לומר לדברי ר׳ יהודה ארם נחש בין שיניו הוא עומד לפיכך (י) מביש בסייף ונחש פטור לדברי חכמים (כ) ארם נחש מעצמו מקיא (ל) לפיכך נחש בסקילה ומביש פטור ואי אמרת פי פרה כחצר המזיק דמי לימא ליה מאי בעי ידך בפומא דחיוואי לענין קטלא לא אמרינן ומנא תימרא דתניא (מ) הנכנס לחצר בעל הבית שלא ברשות ונגחו שורו של בעל הבית ומת השור בסקילה ובעלים פטורים מן הכופר בעלים פטורין מן הכופר מ״ט דאמר ליה ברשותי מאי בעית שורו נמי לימא ליה מאי בעית ברשותי אלא לענין קטלא לא אמרינן הנהו עיזי דבי תרבו דהוו מפסדי ליה לרב יוסף א״ל לאביי זיל אימא להו למרייהו דליצנעינהו אמר ליה אמאי איזיל דאי אזלנא אמרי לי לגדור מר גדירא בארעיה ואי גדר שן דחייב רחמנא היכי משכחת לה כשחתרה אי נמי דנפיל גודא בליליא (נ) מבריז רב יוסף ואיתימא רבה דסלקון לעילא ודנחתין לתחתאה הני עיזי דשוקא דמפסדי מתרינן במרייהו תרי ותלתא זמנין אי ציית ציית ואי לא אמרין ליה תיב אמסחתא וקבל זווך: **מתני׳** איזהו תם ואיזו מועד מועד יכל (ס) שהעידו בו שלשה ימים ותם משיחזור בו שלשה ימים דברי ר׳ יהודה רבי מאיר אומר מועד שהעידו בו שלשה פעמים (ע) ותם כל שיהו התינוקות ממשמשין בו ואינו נוגח: **גמ׳** מאי טעמא דר׳ יהודה אמר אביי (פ) תמול חד מתמול תרי שלשום תלתא ולא ישמרנו בעליו אתאן לנגיחה רבעית רבא אמר תמול מתמול חד שלשום תרי ולא ישמרנו האידנא חייב ור״מ מ״ט דתניא א״ר מאיר ריחק

מסורת הש״ס

ה) נב״מ מגלן פטור פטור משסה ומיהו:

גליון הש״ס

תוס׳ ד״ה תשסוה וכו׳ אפ״ה הבנים יד חבירו. עי׳ לקמן ד׳ ט ע״ש מוספות ד״ה לאילמה:

לעזי רש״י

וולט״ר (וולטי״ר). לגלגל.

מוסף רש״י

שיסה. גירה (סנהדרין עו:). השיך בו את הנחש. שלחו את הנחש בידו והוליכו והניע שיני נחש בידו של חבירו (שם) והשיך הנחש בשניו הוא עומד (שם). בין שיניו הוא עומד. והרי הוא מחוקק סכין בגמנו. דלאו מגמתו הוא, שהרי כלי משחיתו בידו (שם). מביש בסייף. כדין רוצח (שם). מעצמו מקיא. כגיחתו, וכשהיטיו זה עדיין אין בו כדי לחתוך, לפיכך גרמת בעלמא הוא, אף על פי שידע שפופו לנקות מיהו לאו מכמו מיית (שם). נחש בסקילה. כדין שור שהמית, דכל בהמה ומיה כשור הן אלא שדבר הכתוב בהוה (שם). תמול חד מתמול תרי. ר׳ יהודה סבר מפיג לו טעם כי שור נגח הוא מתמול שלשום, מתמול תרי שלשום תלתא, הרי ג׳ ימים (חענית כא:).

רבינו חננאל (המשך)

יומי ניגנה שלשום תלתא ולא ישמרנו ונגח רביעית נעשה מועד ומשלם נזק שלם. רבא אמר לא שנא כתיב תמול ולא שנא כתיב מתמול תרייהו חדא יומא משמע שלשום תרי ולא ישמרנו אלא נגח עוד יום שלישי מכאן ולהבא נעשה מועד וכל מה שיגח שלם ישלם שור תחת השור ולדברי הכל נגיחה רביעית נזק שלם. ואביי ורבא בקראי פליגי ולא בעיקר הנגיחות דבהדיא קתני כל שהעידו בו ג׳ ימים ועוד הלא תראה בתחלת חזקת הבתים דפותחים במחמיה בדבר ברור אי מה שור המועד עד נגיחה רביעית לא מיתחיב הכא נמי עד שנה רביעית לא קמה ברשותיה ופריק הכי השתא התם מכי נגח ג׳ נגיחות הוה ליה מועד ואיזך כי לא נגח נגח מאי משלם הכא כיון דאכלה ג׳ שנים קמה ליה ברשותיה. ועוד שנינו משנה שלימה שור שגנבה את האדם ומת מועד משלם את הכופר

ולר׳ יוסף ואמר לאביי זיל אימא לרבי דהוו דרי׳ יהודה ור׳ מאיר אומר מועד שהעידו בו ג׳ פעמים וכו׳. ואמרינן מאי טעמא אמר אביי תמול חד מתמול תרי כלומר אילו היה כתיב תמול אינו אלא יום אחד השתא דשינה קרא וכתב מתמול תרי

ג) מגהה״ר עו׳. לקמן כד:, כ) מגהה״ר שם, ג) [שם עמ׳], ד) [מלה זו ליתא בערוך ולא בתוס׳ ואולי ל״ל ומשקי ועי׳ ערוך ע׳ מרס], ה) [יבמות סה. ע״ש], ו) [מ״ש ריש], ז) [ועי׳ תוס׳ יבמות סה. ד״ה ושור].

ח) מגהה״ר שם, ט) [שם עמ׳], י) [מלה זו ליתא בערוך ולא בתוס׳ ואולי ל״ל ומשקי ועי׳ ערוך ע׳ מרס], ה) [יבמות סה. ע״ש], ו) [מ״ש ריש], ז) [ועי׳ תוס׳ יבמות סה. ד״ה ושור].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com